

Čís. 2740.

- **Zodpovědnost pomocnice ku porodu, nepovolala-li včas k rodičce lékaře. Pokud lze shledati spoluzavinění i při rodičce.**

(Rozh. ze dne 19. června 1923, Rv I 167/23.)

Žalobkyně, rodič po prvé, povolala na pomoc porodní asistentku. Při porodu utrpěla žalobkyně trhlínu hráze od zadní spony lůna až ku konečníku, žalovaná však ji řádně neprohlédla a nepovolala lékaře. Teprve po několika dnech povolala žalobkyně sama, trpíc velikými bolestmi, lékaře a, ježto rána byla znečištěná a zanedbaná, pozdravila se žalobkyně teprve po několikaměsíčním léčení. Žalobu na porodní asistentku o náhradu škody procesní soud první stolice uznal co do důvodu zcela, o d v o l a c í s o u d polovicí po právu. D ů v o d y: Jest ovšem pravda, že žalovaná dle své živnosti převzala na sebe povinnost, o žalobkyni při porodu a v následující době jako asistentka pečovati a tedy, když při porodu nastala trhlina hráze (§ 29 čís. 9 služ. předpisů), o povolání lékaře se zasaditi, a žalobkyni na to upozorniti, avšak s druhé strany dlužno uvážiti, že výpovědi znaleckého svědka jest prokázáno, že trhlina byla taková, že ji i každý laik musil poznati, a že trhlinu, byv povolán, našel znečištěnou s okolím spruženým a mokvavým a značně zhoršenu. Výpovědi svědeckou Emila P-a, Marie M-ové a i vlastní výpovědi žalobkyně jako strany jest dále prokázáno, že z té příčiny, že žalující měla bolesti, bylo telegrafováno pro Marii M-ovou a že žalující byla upozorněna, zda není natržena. Z těchto zjištěných okolností však jde na jevo, že i strana žalující, trpíc bolestmi, při dostatečné opatrnosti buď sama nebo někým ze svého okolí mohla se o trhlinu, i laiku zřejmě, a tedy o nutnosti povolání lékaře přesvědčiti a lékaře, v sousedství bydlícího hned, jak bolesti cítila, k sobě zavolati a tím dalšímu zhoršení předejiti. Jest tu tedy vedle zavinění žalované též zavinění na straně žalující a, poněvadž poměr mezi obojím nedá se zústiti, nesou obě strany škodu stejným dílem (§ 1304 obč. zák.).

N e j v y š š í s o u d obnovil rozsudek prvního soudu.

D ů v o d y:

Odvolací soud usuzuje, že žalobkyně, trpíc bolestmi, mohla a měla se při dostatečné opatrnosti buď sama nebo někým ze svého okolí o pravé povaze rány, jež dle svědectví Dra H-a byla i laiku zřejma, a o nutnosti lékařského ošetření přesvědčiti a zavolati lékaře, bydlícího v sousedství, hned jak bolesti cítila. Jest však obecně známo, že každý porod jest spojen s bolestmi a že zvláště na venkově není zvykem volati k porodu lékaře. Z bolestí samých nemohla žalobkyně, rodič po prvé, ještě poznati, o jaké zranění jde, jmenovitě není-li jen odřená, v kterémž případě nebylo dle svědectví Dra M-a lékaře třeba. Povinné pečlivosti člověka obvyčejných schopností dle §u 1297 obč. zák. vyhověla žalobkyně dostatečně tím, že ku porodu a k ošetření po porodu přivolala porodní asistentku. Dle §u 1299 obč. zák. a svých služebních předpisu

byla tato povinná přesvědčiti se hned po porodu, nepotřebuje-li rodička lékařského ošetření, a upozorniti ji na takovou potřebu. Žalobkyně měla dle Šu 1299 obč. zák. právo, spolehnouti se na to, že žalovaná tak učiní, a nelze od ní požadovati, by se o pravé povaze svých bolestí a potřebě volati lékaře informovala ještě způsobem jiným. Kdyby jí jiní lidé, ne-odborníci, byli radili, aby lékaře zavolala, byla dle Šu 1299 obč. zák. oprávněna přesvědčiti se o správnosti rady dotazem na porodní asistentku a řídití se jejím odborným posudkem. Žalovaná jest proto sama zodpovědná za následky své nedbalosti. Dle Šu 1299 obč. zák. by žalobkyně byla spoluzodpovědnou, kdyby žalovaná byla ku svému zaměstnání nezpůsobilou a žalobkyně byla tuto nezpůsobilost znala neb při obyčejné pozornosti byla mohla ji seznati. Ani zjištění nižších soudů ani přednes žalované strany neposkytují podkladu pro takový poměr. Z přísežných výpovědí svědka P-a, M-ové a žalobkyně samé, které první soud za souhlasu odvolacího soudu převzal za svá skutková zjištění, plyne, že žalovaná byla na původ bolestí žalobkyně výslovně dotázána, a že po prohlídce žalobkyně je vysvětlila tím způsobem, že jest jen odřená. Větší obyčejné bedlivosti nelze za daných poměrů od žalobkyně požadovati.

Čís. 2741.

Služební požitky obecních zřízenců.

Pokud jest plně zaměstnán školník. Jest vzíti v úvahu zákon o osmi-hodinné době pracovní ze dne 19. prosince 1918, čís. 91 sb. z. a n. Předpis Šu 3 druhá věta zákona ze dne 17. prosince 1919, čís. 16 sb. z. a n. na rok 1920 předpokládá, že zřízenec i před nabytím účinnosti zákona byl plně zaměstnán.

(Rozh. ze dne 19. června 1923, Rv I 237/23.)

Žalobu školníka na místní školní obec, by bylo uznáno právem, že žalovaná jest povinná přiznati žalobci postavení trvale ustanoveného obecního zřízence a platiti mu služební požitky dle zákona ze dne 17. prosince 1919, čís. 16 sb. z. a n., **p r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e** zamítl. **D ů v o d y:** Jest nesporno, že žalobcova školnická služba u žalované obce jest trvalým jeho zaměstnáním. Naproti tomu nevydařil se žalobci důkaz o tom, že jest pracemi školnickými u obce zaměstnán plně, že tedy povolání to koná po celou v jeho oboru platnou pracovní dobu. Žalobce má sám za to, že doba ta činí aspoň 8 hodin denně a soud s názorem tím souhlasí, maje za to, že služba školnická spadá mezi ony výkony, které zahrnuty jsou ustanovením Šu 1 čís. 2 zák. ze dne 19. prosince 1918, čís. 91 sb. z. a n. Dle podrobného výpočtu znalců nečiní průměrná pracovní doba, zabraná žalobcovou službou, za den ani 7 hodin, při čemž nutno podotknouti, že dle dodatečného posudku znalců nutno od těchto konečných čísel odečísti ještě dobu, připadající na 3. žalobcem připočítávané denní metení schodů a chodeb, takže by celková průměrná cifra žalobcovy doby pracovní vypadala ještě menší. Připomíná se ještě, že soud při posuzování rozsahu žalobcovy služby má za směrodatný pouze obsah služebního řádu, ježto pouze práce, tam uvedené, jest žalobce povinen konati, a že tedy nebral ohled na obsah vý-